

Uttalelser fra

Næringslivets Konkurranssutvalg

(Etter 30.3-1977: KONKURRANSEUTVALGET)

Februar 1977 – Oktober 1977

Nr. 12

I behandlingen av nedenstående saker på møtet den 14.3.1977 deltok: Adm.dirktør Chr. Fr. Blom, direktør Otto Kr. Fodstad, direktør Stein Halvorsen, direktør Ernst Kobro, h.r.dommer Einar Løchen, direktør Bjørn Malm, fru Randi Sommerset og disponent Gunnar Østbøll.

Klagen gjaldt spørsmålet om innklagedes produksjon av en påstått identisk tank representerte en etterligning av produkt med en bevisst utnyttelse av klagerens utviklingsarbeide. Klageren hadde utformet sin konstruksjon ved å skjære en yttertank i to, mens innklagede hadde utformet sin tank ved å skjære en yttertank i tre deler. Utvalget fant ikke at det ved innklagedes opptreden forelå noen varig og systematisk utnyttelse av klagerens arbeidsresultater. Utvalget fant således ikke at det forelå noen overtredelse av markedsføringsloven. (14.3.1977)

Sak nr. 18/1976:

Klager: Standard Båtbyggeri A/S, 3040 Gulslogen.

Prosessfullmektig: Advokat Hans E. Skirstad, N. Vollgt. 1, Oslo 1.

Innklaget: Botnestål A/S, 3080 Holmestrand.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kurt Starre, Storgt. 6, 3190 Horten.

Saken er bragt inn for Utvalget ved klage av 1.11.1976. Forbrukerombudsmannen hadde i brev av 27.9.1976 avvist saken fra behandling hos ham.

Klagen gjelder spørsmålet om innklagedes produksjon av en påstått identisk tank representerer en etterligning av produkt og en bevisst utnyttelse av klagerens utviklingsarbeide i strid med markedsføringslovens § 9 og en ulovlig utnyttelse av klagerens resultater i strid med samme lovs § 1.

Klageren gjør gjeldende at han i begynnelsen av 70-årene utviklet en sikkerhetsanordning for nedgravede ståltanker hvor hovedprinsippet var at tanken hadde dobbelt bunn og hvor hulrommet mellom indre og ytre tankvegg skal tjene som lekkasjekontroll av tanken, og som oppsamlingsskum for eventuell lekkasje.

Dette utviklingsarbeidet medførte at klageren i 1973 kom frem til et system hvorved man kunne anvende en halv tank omsluttende nedre del av selve hovedtanken, og derved oppnå den tilsluttede effekt. I begynnelsen av 1976 ble klageren oppmerksom på at innklagede hadde begynt produksjonen av en tank med produksjonsmåte og utseende identisk med den av klageren konstruerte tank.

Prinsippet for angjeldende tanktype var utviklet i begynnelsen av 70-årene, og klageren ønsket å få dette prinsippet for kontrolltanker patentbeskyttet og sendte i den anledning inn krav om patent i februar 1971. Det kom inn endel mothold, og det hevdes at felles for samtlige av disse var at kontrollfunksjonen ble gjennomført ved en kappe rundt hele tanken. Dette unntatt et av motholdene, men her var det et belegg av kunststopp, hårdskum, på ytterveggen av den enkelte tank innenfor skålen. Dessuten hadde skålen en særskilt konstruksjon og utførelse som ikke er lik den halve tank klageren bruker til det tilsvarende formål.

Det kan slås fast at ingen av de mothold som fremkom på det tidspunkt patentansøkingen var til behandling i Patentstyret, har en utførelse og er produsert på tilsvarende måte som klagerens tank. Det vesentlige og det originale ved denne er at tankens dobbeltbunn består av endel av en tank – i dette tilfelle en halv tank – sveiset utenpå en heltank i underkant. Denne måten å løse kontrollfunksjonen på, bygger delvis på det samme prinsipp som i de fremlagte mothold i patentsaken, men selve produksjonsmåten og utformingen er original.

Den eneste forskjell på partenes tegninger vil være at den ytre kappen i Botnestål-tanker bare omfatter halvparten av den andre del av tanken, mens kappen på SB-tanker representerer en halv tank, og dermed går nesten opp til midtlinjen i tanken den omfatter.

Selve hovedtanken bygger på NS 1540/51. Ifølge bestemmelsen skal det her være en merking av tanken med egen plakett, og de informasjonen som skal gis i pakningen, vil være de eneste informasjonen hvor de to tanker adskiller seg fra hinannen.

Klageren oppsummerer sitt syn derhen at klageren i de siste år har dekket ca. 60-70 % av markedet på Østlandet for nedgravede ståltanker. Som markedsleder må selskapet finne seg i skjerpet konkurranse fra andre produsenter så lenge den er lojal og følger reglene for god forretningsskikk næringsdrivende imellom.

Innklagede har imidlertid etter klagerens mening overtrådt denne grense ved både produksjons- og utførelsesmessig å lage en tank med kontrollkammer identisk med den av klageren konstruerte SB-tank. Klageren påstår at produksjonsmåten og utførelsen av innklagedes tank er i strid med markedsføringslovens §§ 9 og 1.

Innklagede bestrider at det er grunnlag for et krav om at den såkalte SB-tank har krav på beskyttelse i medhold av markedsføringsloven fordi dens dobbelte bunn består av en del av en annen tank. Prinsippet om å forsyne en tank for mineraloljeprodukter med en ytre kappe for opptak og varsling av lekkasjer i innertanken, er intet nytt. Det var dette prinsipp som klageren i 1971 søkte å oppnå patentbeskyttelse for, og parallelt med søknaden om patent ble det tatt sikte på å få den løsning som patentkravet gikk ut på, inntatt i Norsk Standard (NS). *Innklagede* finner det fullt forståelig at klageren på grunnlag av en flerhet av mothold i anledning patentkravet fant å måtte trekke kravet tilbake i august 1974.

Det klageren nå ønsker å oppnå, er den beskyttelse selskapet ikke kunne få gjennom patentvern og standardisering. *Innklagede* tilbakeviser klagerens påstand om at samtlige mothold bygget på det prinsipp at den ytre kappe omsluttet hele tanken. Flere av motholdene omhandlet delvis omslutning av hovedtanken. Formålet med en ytre kappe for opptak og varsling av lekkasjer er bekjent fra tidligere. Hvis dette formål skulle realiseres ved at halvparten av tanken eller en mindre del enn halvparten blir dekket, er det så nærliggende å anvende en del av en annen tank at løsningen er selvfølgelig og langt fra resultatet av en original innsats.

Hvis man likevel skulle mene at det å anvende halvparten av en tank som yttertank, er uttrykk for originalitet, synes det klart at *innklagede* har prestert originalitet på et høyere nivå ved å få tre yttermantler av én tank, mens klageren får to. *Innklagede* bestrider at det foreligger forvekslingsfare idet såvel klagerens som *innklagedes* tanker er merket på den måte som er foreskrevet i NS.

Når det anføres i klagen at klageren er ukjent med at det er produsert tilsvarende tanker av andre enn av *innklagede*, henviser *innklagede* til den korrespondanse som har vært ført mellom klageren og Stålkonstruksjoner i Trondheim. Det er fremlagt erklæring fra Stålkonstruksjoner hvorav fremgår at bedriften som produsent av ståltanker uten vanskelighet kom frem til at det for å unngå lekkasje samt for å oppnå oppsamling av mulig lekkasje, var naturlig å forsyne tankene med dobbelt bunn. Det fulgte da av seg selv å bruke en del av en annen tank til dette formål.

Det har vært rettet henvendelse fra klageren til Stålkonstruksjoner for å få sistnevnte til å gå med på en lisensavtale. Dette har imidlertid bedriften ikke villet gå med på da det ble ansett at klageren ikke hadde grunnlag for å fremsette noe krav herom.

Innklagede har oppsummert sitt syn derhen at klageren påberoper seg en løsning som i prinsippet er kjent fra før. Den omstendighet at andre gjør bruk av det samme prinsipp, medfører ikke at disse har handlet i strid med god forretningsskikk. Videre anføres at klageren ikke har prestert en innsats preget av originalitet. Det foreligger heller ingen forvekslingsfare, og endelig vil en imøtekommelse av klagen føre til at klageren får monopol på anvendelsen av en fremgangsmåte som er den eneste selvfølgelig tekniske løsning når det er spørsmål om å tildekke halvparten eller mindre enn halvparten av en tank. *Innklagedes* påstand blir således at klagen ikke tas til følge.

Utvalget skal bemerke:

Det prinsipp klageren utviklet i begynnelsen av 70-årene med en tank med dobbelt bunn, ble søkt patentbeskyttet. Søknaden ble imidlertid trukket tilbake. Hva grunnen til dette enn måtte være, synes det klart at den patentsøkte idéen da måtte falle i det fri. En tank lagt i en skål må derfor også *innklagede* kunne lage.

Klageren har utformet sin konstruksjon ved å skjære en yttertank i to. Selve dette prinsipp med å nytte en del av en tank, var ikke patentsøknadens gjenstand, men det er like fullt en teknisk idé som det ikke kan oppnås enerett til på annen måte enn gjennom patent. *Innklagede* må derfor som en nærliggende teknisk mulighet kunne utforme sin tank ved å skjære en yttertank i tre. Utvalget kan heller ikke se at det gjennom den inngitte dokumentasjon er godtgjort at kontrollkammeret er kopiert. Utvalget kan heller ikke finne at det ved *innklagedes* opptreden foreligger noen varig og systematisk utnyttelse av klagerens arbeidsresultater.

De to tanker er dessuten merket etter norsk standard på en måte som gjør at de skiller seg fra hinannen slik at faren for forveksling minskes.

Utvalget finner etter dette at *innklagede* ikke har overtrådt markedsføringslovens § 1 eller § 9.

Uttalelsen er enstemmig.

Klagen gjaldt spørsmålet om enerett til bruk av betegnelsen «Skinn-Shop» i markedsføringsøyemed. Like lite som man etter Utvalgets oppfatning kunne få enerett til «skinn-avdeling» kunne man få enerett til «skinn-shop». En oppdeling av en forretning i forskjellige avdelinger er et vel kjent fenomen. Utvalget fant derfor at det ikke forelå noen overtredelse, hverken av markedsføringslovens § 1 eller § 9. (14.3.77).

Sak nr. 20/1976:

Klager: A/S Salomon Sko, v/AG Pluss, Chr. Michelsensgt. 2, 5000 BERGEN.

Innklaget: SAMTEX A/L.

– Manstyle, P.b. 102, 1344 HASLUM.

Saken er bragt inn for Utvalget ved klage av 30.11.1976. Saken er avvist av Forbrukerombudsmannen i brev av 25.11.s.å.

Klagen gjelder spørsmålet om enerett til bruk av betegnelsen «Skinn-Shop» i markedsføringsøyemed.

Klageren anfører at firmaet er hovedkontoret for Salomonkjeden her i landet som består av 24 forretninger. I september 1973 utvidet klageren det tradisjonelle skosortiment idet man opprettet en egen enhet i kjedens utsalg i Bergen og ga den navnet «Skinn-Shop». Man startet med dette opp et utsalg for dame og herre skinnklær. I samme anledning ble et eget symbol på «Skinn-Shop» utarbeidet, og siden den gang har man markedsført forretningens skinnsalg under denne betegnelse. Det er videre opplyst at det er nedlagt betydelige beløp i innarbeidelsen og markedsføringen av betegnelsen «Skinn-Shop» hvilket betyr skinnklær til lave priser.

Pr. november 1976 var det opprettet egne «Skinn-Shop»-avdelinger i firmaets utsalg i henholdsvis: Bergen, Oslo, Tromsø, Trondheim, Sandefjord, Voss, Skien og Narvik.

Disse etableringer hadde alle funnet sted i perioden september 1973 til februar 1976. Det er videre meddelt at det er egne Salomon skoutsalg også i Stavanger, Moss, Odda, Haugesund, Kristiansand og Mo i Rana, og at man kan vente tilsvarende konflikt vedrørende navnebruk også når benevnelsen tas i bruk i noen av de andre utsalg.

I oktober 1976 ble klageren oppmerksom på at de to Bergensfirmaer Løvaas og Mikkels hadde tatt i bruk betegnelsen «Skinn-Shop» og innrykket annonse herom i Bergens Tidende. Begge de to nevnte firmaer er medlemmer av SAMTEX som er et nasjonalt foretak, og det kan derfor tenkes at betegnelsen vil bli innarbeidet i en videre sammenheng. Klageren anser dette som urimelig – under hensyntagen til den bevisste innarbeidelse som klageren har lagt i denne betegnelsen gjennom flere år. Klageren fremhever at man er innforstått med at denne benevnelse «Skinn-Shop» er for generell til å la seg registrere, men man må likevel ha krav på beskyttelse via en sterk og bevisst innarbeidelse over en viss tid.

Klageren hevder således at det påklagede forhold er i strid med ICC's grunnregler for reklamepraksis artikkel 9 samt med §§ 9 og 1 i markedsføringsloven.

Klageren er i og for seg enig i at en oppdeling av butikker i mindre enheter, såkalt shop-in-the-shop-idéen er vel kjent, og at en slik planløsning også kan være naturlig for innklagede. Klageren mener imidlertid ikke at en bruk av denne idé skulle kunne forsvare at det også brukes allerede innarbeidede betegnelser i markedsføringen.

Innklagede fremhever det naturlige i å dele opp butikker i mindre enheter, og at man innen den enkelte shop samler materiell eller brukssamhørigt varer og markerer shoppen med bruk av skilt, symboler o.l. Det er i og for seg naturlig for innklagede å følge med i denne alminnelige utvikling, og på grunnlag herav har man bygget opp egne profilerte jeans-shop, kalt Manstyle Jeans-shop, og likeledes også på fritidssiden Manstyle Fritidsshop og endelig – som det siste tilskudd – Manstyle Skinn-shop. Fordi ordet Manstyle er engelsk ønsket innklagede å finne frem til et engelsk ord, og da falt valget

på ordet shop. Det er imidlertid utviklet egne symboler som er benyttet både i produktmerker, innvendig butikkprofilering m.v. Betydelige beløp er nedlagt på å gjøre disse shops kjent blant publikum gjennom annonser og plakater m.v.

Innklagede fastholder at de ønsker fortsatt å ha rett til å kalle sine avdelinger for «Skinn-Shops» i markedsføringen og påpeker at hvis innklagede ikke skulle få medhold i dette, ber man Utvalget vurdere betegnelsen «Manstyle Skinn-shop». Denne betegnelse må innklagede fritt kunne benytte både i tekst og også som uttegnert symbol. På det grunnlag eksisterer ikke muligheter for forveksling.

Innklagede mener således at den markedsføring som foretas, må være i overensstemmelse med markedsføringslovens regler.

Utvalget skal bemerke:

Det synes på det rene at klageren tok i bruk omstridte benevnelse for innklagede. Det syntes videre klart at man ikke ville kunne oppnådd beskyttelse ved registrering for «skinn shop».

En oppdeling av en forretning i forskjellige avdelinger er vel kjent og akseptert. I de siste 10-år har det imidlertid vært en stigende tendens til å dele forretningene opp i shops med både norske og engelske betegnelser som f.eks. skjorte-shop eller jeans-shop. Denne idé var derfor vel kjent da klageren begynte sin «skinn shop» september 1973. Det foreligger derfor ingen original innsats fra klagerens side som har krav på beskyttelse.

Like lite som man kan få enerett til «skinn-avdeling», kan man etter Utvalgets mening få enerett til «skinn-shop».

Utvalget finner derfor ikke at der foreligger noen overtredelse av markedsføringslovens §§ 1 eller 9 fra innklagedes side. Bruk av benevnelsen Manstyle i tillegg til «skinn shop» vil selvfølgelig virke til å hindre fare for forveksling mellom de to firmaer selvom bruken av «skinn-shop» alene ikke finnes å være i strid med markedsføringsloven.

Uttalelsen er enstemmig.

I behandlingen av nedenstående saker på møtet den 13.6.1977 deltok: Generalkonsul Alf R. Bjercke, direktør Stein Halvorsen, kjøpmann Gunnar Juvet, direktør Ernst Kobro, annonsedirektør Henning Koefoed, h.r.dommer Einar Løchen, direktør Roar Sannem og disponent Gunnar Østbøll.

Klagen gjaldt spørsmålet om innklagede var berettiget til å benevne sitt produkt Dale Vamse i konkurranse med det tidligere markedsførte garn. Vamsegarn. Ikke bevis for bevisst etterligning. Åpenbart ingen fare for forveksling. Innklagede hadde hverken overtrådt markedsføringslovens § 9 eller § 1. (13.6.1977).

Saken er bragt inn for Utvalget ved klage av 10.12.1976. Den er avvist fra behandling hos Forbrukerombudsmannen i brev av 8.s.m.

Saken gjelder spørsmålet om innklagede er berettiget til å benevne sitt produkt Dale Vamse i konkurranse med det av klageren tidligere markedsførte garn Vamsegarn.

Klageren opplyser at han høsten 1969 markedsførte et fyldig strikkegarn i ren, ny ull under merket Vamsegarn, og omsetningen har øket fra år til år. Det er opplyst at de tykke strikkegarnskvaliteter som den gang fantes på markedet, tildels hadde mindre gode bruksegenskaper med hensyn til slitasje, passform etter vask etc. Klage-

Sak nr. 21/1976:

Klager: Rauma Ullvarefabrikk A/S, Veblungsnes

Innklaget: A/S Dale Fabrikker, Bergen.

Prosessfullmektig: H.r.adv. Greve, Torgalm. 5, 5000 Bergen.

ren utviklet derfor et tykt håndstrikkegarn som gjennom materialsammensetning og konstruksjon tilfredstilte de strenge krav som hovedkundekretsen, nemlig Husfliden, stilte.

I november 1973 ble det inngitt krav om registrering av merket, men dette krav ble avslått i brev av 5.3.1974, med begrunnelse at merket ble antatt å være artsangivende.

Merket ble imidlertid gjennom 7 år markedsført i Norge og innarbeidet gjennom reklame, mønstertjeneste, prøvekart og trykksaker. Klageren mener derfor at han gjennom innarbeidelse har fått den beskyttelse som han ikke oppnådde ved registrering.

Det var først i 1976 at klageren ble oppmerksom på at innklagede søkte å markedsføre sitt produkt Dale Vamse. Dette ledet til en voldsom reaksjon fra forhandlerne da disse i alle år hadde innarbeidet vamsegarn som et begrep og opparbeidet et godt salg. Det tilføyes at hovedkundekretsen er Husflidslagene, ialt ca. 34 på landsbasis. Norges Husflidslag støtter da også klagen i saken.

Klageren mener at de påklagede forhold både er i strid med markedsføringslovens § 1 og med § 9.

Innklagede mener at det varemerket som eventuelt måtte være innarbeidet, måtte være «Rauma Vamsegarn». Innklagede stiller seg imidlertid tvilende til om betegnelsen Vamsegarn er innarbeidet fra Rauma Ullvarefabrikks side i varemerkelovens forstand, og under alle omstendigheter kan en slik innarbeidelse ikke gi noen sterkere rett i denne relasjon enn en registrering ville medført. Innklagede mener derfor at det ikke kan være tvilsomt at han er i sin fulle rett når han bruker «Dale Vamse» ved siden av klagerens «Rauma Vamsegarn».

Sakens varemerkerettslige side kan derfor holdes utenfor herværende klagesak.

Innklagede tok allerede i 1971 opp produksjonen av sitt vamsegarn, og benevnelsen «Vamse» ble også skapt den gang. Innklagedes produksjonsoppgaver er som følger:

1973 – 30 tonn
1974 – 29 »
1975 – 23 »
1976 – 80 »
1977 – budsjettert 98 tonn.

Innklagede hadde ikke kjennskap til at klageren produserte og markedsførte et Vamsegarn før i 1975. Det er således etter innklagedes oppfatning klart at det overhode ikke dreier seg om noen etterligning, i og med at innklagedes opplegg i det alt vesentlige var utarbeidet flere år før han fikk kjennskap til klagerens opplegg. Det var først i 1976 at «Vams» virkelig ble mote, og det er innklagedes syn at dette først og fremst skyldes hans innsats i markedsføringen. De konkurrerende produkter selges gjennom forskjellige kanaler, idet innklagede overhode ikke selger sitt garn gjennom Husflidens utsalg.

Dales «Vamse» er dyrere enn Raumas Vamsegarn, og helhetsinntrykket i markedsføringen er også forskjellig. Raumas produkt er kardegarnspunnet, mens Dales er kamgarnspunnet. Raumas leveres i 66 farver, mens Dales leveres i 25 farver. Raumas Vamsegarn leveres i bunter, mens Dales garn leveres i nøster. De to produkter er også forskjellig merket. Også når det gjelder oppskrifts-

materiellet er det betydelig avvik mellom de to fabrikkers opplegg.

Innklagede ber om at klagen ikke gis medhold.

Utvalget skal bemerke.

Kravet om registrering av «Vamsegarn» som varemerke ble avslått som artsbeskrivende, jfr. varemerkeloven (vml) § 13. Det ligger utenfor Utvalgets mandat å fastslå om varemerket er innarbeidet, vml. § 2. Utvalget er henvisning til kun å prøve forholdet i relasjon til markedsføringsloven, jfr. statuttens § 1.

«Vamse» er et beskrivende ord som klageren ikke kan vinne enerett til.

Spørsmålet er imidlertid om Dale bevisst har etterlignet Rauma på en slik måte at man urimelig har utnyttet Raumas innsats eller resultater, og om dette fører med seg fare for forveksling, jfr. markedsføringslovens § 9.

Utvalget finner det ikke godtgjort at Dale bevisst har etterlignet Raumas merke selv om partenes påstander her står mot hverandre. Utvalget finner det imidlertid noe påfallende at Dale først skulle blitt kjent med Raumas opplegg så sent som i 1975 etterat deres eget navn var skapt. Utvalget finner det åpenbart at det annet vilkår i lovens § 9 om fare for forveksling, ikke er tilstede. Utvalget viser her til at de konkurrerende produkter blir solgt gjennom forskjellige kanaler og er forskjellig merket. Videre vises spesielt til hva innklagede uimotsagt har fremhevet, nest siste avsnitt foran i innklagedes bemerkninger. Helhetsinntrykket blir derfor tilstrekkelig forskjellig til at forvekslingsfare ikke finnes å foreligge.

Utvalget kan derfor hverken se at innklagede har overtrådt markedsføringslovens § 9 eller § 1.

Uttalelsen er enstemmig.

Tilføyelsen av seksjonsbetegnelsen «Intern Transport» til firmanavnet kunne lede tanken hen på fusjon. Avdelingsforholdet burde fremheves og skrifttypene varieres slik at forveksling ikke oppstår. (13.6.1977)

Sak nr. 1/1977:

Klager: Ingeniørfirmaet Intern Transport A/S, Oslo.

Prosessfullmektig: Advokat Hans Eitrem, Drammensvn. 20, Oslo 2.

Innklaget: A/S G. Hartmann, Oslo.

Prosessfullmektig: Bryns Patentkontor, Karl Johansgt. 25, Oslo 1.

Saken er bragt inn for Utvalget ved klage av 24.1.d.å. Den er avvist av Forbrukerombudsmannen i brev av 19.1. d.å.

Klagen gjelder hvorvidt innklagede ved tilføyelse av seksjonsbetegnelsen «Intern Transport» til sitt firmanavn, opptrer på en måte som i relasjon til klageren antas å være i strid med markedsloven.

Klageren gjør gjeldende at firmaet i daglig tale går under navnet Intern Transport. Det ble stiftet som eget aksjeselskap i 1970 etter at det i ca. 20 år hadde vært etablert som et personlig selskap under navn «Intern Transport Harald Hagen». Klageren ble oppmerksom på forholdet da det ble kjent med at innklagede distribuerer en prisliste for løftebord, hvor fabrikkmerke til dets

mangeårige forbindelse ble benyttet sammen med A/S G.Hartmann X Intern Transport. Det var kunder som gjorde klageren oppmerksom på forholdet, og det spørsmål ble stillet hvorvidt de to firmaer hadde fusjonert med hverandre. Det har vært forsøkt forliksbehandling mellom partene uten at disse har ført frem. Intern Transport er et spesialfirma innenfor sin bransje som firma gir anvisning på, og det arbeider over hele landet. Navnet Intern Transport brukes av firmaet i avtiser, brosjyrer osv. Intern Transport A/S mener å ha et rimelig krav på at andre firmaer avholder seg fra å bruke navnet Intern Transport som er egnet til å fremkalle forveksling og således gi omverdenen inntrykk av at de to firmaer har fusjonert med hverandre. Forvekslingsfaren er også svært uheldig da Intern Transport etter mange års arbeide er godt innarbeidet på markedet med endel produkter som også innklagede har tatt opp salget av i den senere tid.

Klageren hevder således at innklagedes bruk av ordene «Intern Transport» i den form de anvendes, er i strid med god forretningsskikk. Det er utilbørlig og villedende og således i strid med markedslovens §§ 1 og 2.

Klageren presiserer at han ikke gjør noe krav på enerett til uttrykket «intern transport». Derimot mener firmaet å ha enerett til firmanavnet Intern Transport, og dette forholdet fører til at andre firmaer er forpliktet til å innrette seg slik at konflikt unngås. Klageren presiserer videre at konkurranseforholdet mellom partene er saken utedkommende, men man kommer imidlertid ikke bort fra at forvekslingsfaren er større når man vet at innklagede for kort tid siden har overtatt et agentur for løftebord som Intern Transport i 7 år har arbeidet med. Dette forhold har ytterligere øket forvekslingsfaren mellom de to firmaer. Det er særlig innklagedes bruk av seksjonsbetegnelsen på en måte som betegner en fusjon, som er sakens gjenstand.

Klageren har forelagt følgende spørsmål for Utvalget:

1. Anser Utvalget at A/S G.Hartmann bruker seksjonsbetegnelsen «Inter Transport» på en slik måte at det kan fremkalle forveksling med Ingeniørfirmaet Intern Transport A/S?
2. Anser Utvalget at A/S G. Hartmann benytter seksjonsbetegnelsen «Intern Trensport» på en slik måte at det strider mot god forretningsskikk?

Innklagede gjør gjeldende at det påklagede forhold hverken er egnet til å fremkalle forveksling eller strider mot god forretningsskikk etter markedsloven. Innklagede presiserer at innklagedes registrerte firmanavn er A/S G. Hartmann, og at seksjonsbetegnelsen «Intern Transport» eller firmaets varemerke X ikke er noen del av firmanavnet. Betegnelsen «Intern Transport» er en rent generisk angivelse for transport av intern art i motsetning til transport av ekstern art.

Bruken av tilføyelsen «Intern Transport» er nødvendig i betraktning av at det ikke eksisterer noe anvendelig alternativt uttrykk som kan erstatte ordene «intern transport».

Klageren kan åpenbart ikke ha noen enerett til betegnelsen «Intern Transport» i og for seg, og det kan vanskelig herske tvil om at firmaet selv må være det nærmeste til å bære eventuelle konsekvenser av at man helt frivillig har valgt å fremtre under et navn med et rent generisk innhold som det dominerende.

Det er saken utedkommende i hvilken utstrekning innklagedes avdeling for internt transportmateriell er en konkurrent av større eller mindre betydning for klageren. Firmaet opptrer utad under 5 forskjellige avdelinger med følgende tilføyelser til firmanavnet A/S G. Hartmann:

1. Intern Transport
2. Prosess og Automasjon
3. Maskiner og Verktøy
4. Vei og Anlegg
5. Maritim

Firmaet opptrer med en standardisert utførelse for alle sine seksjonsbetegnelser, og seksjonsbetegnelsene brukes aldri løsrevet fra selve firmanavnet, men kun som et appendiks som utelukkende har en praktisk begrunnelse.

Grunnen til at partene ikke nådde frem til et forlik var at innklagede fant det å være et klart uberettiget krav at det skulle avstå fra å bruke blokkbokstaver ved angivelse av tilføyelsen. Innklagede ber Utvalget besvare begge de spørsmål klageren har reist, med nei.

Utvalget skal bemerke:

«Intern transport» er et beskrivende uttrykk for vedkommende fagområde uten spesielt særpreg. Selve dette beskrivende uttrykk kan klageren ikke få noen enerett til. Klageren må imidlertid ha vern mot at det beskrivende uttrykk ikke nyttes på en slik måte at det kan gi kundekretsen inntrykk av fusjon eller sammenheng med annet firma. Grunnet konkurranseforholdet mellom sakens parter vil en slik forståelse ha en viss mulighet for å slå rot.

Innklagede må ha full rett til å nytte uttrykket «intern transport» som betegnelse på en av sine avdelinger. Slik «intern transport» imidlertid er brukt i blokkbokstaver i tilsvaret bilag 13 som tilføyelse til A/S G.Hartmann X på samme linje, kan Utvalget ikke utelukke at tanken om en fusjon eller 2 samarbeidende firma kan melde seg hos kundekretsen.

Innklagede bør derfor ved å benytte en tilføyelse av betegnelsen «seksjon», «avdeling» eller lignende og anvende en skrift på avdelingen som understreker avdelingsforholdet, utelukke en slik misforståelse.

Det foreligger ingen bevisst etterligning fra innklagedes side, og forveksling er ikke godtgjort. Forholdet bør imidlertid kunne rettes med enkle midler. Hvis forholdet skulle fortsette etterat det er påpekt og vurdert, vil det fremover kunne komme i strid med god forretningsskikk.

Uttalelsen er enstemmig.

I behandlingen av nedenstående saker på møtet den 3.10.1977 deltok: Generalkonsul Alf R. Bjercke, direktør Kjell Espelid, direktør Stein Halvorsen, kjøpmann Gunnar Juvet, annonsedirektør Henning Koefoed, h.r.dommer Einar Løchen, direktør Emil W. Martens, fru Randi Sommerset og disponent Gunnar Østbøll.

Klagen gjaldt spørsmålet om likhet mellom såkalte reflekspakker inneholdende utstyr til avvisning av trafikanter på sykler. Utvalget fant at produktene skilte seg klart fra hverandre, og at idéen med en sådan kombinasjonspakke ikke ble funnet tilstrekkelig original til å kunne kreve beskyttelse etter handelsloven. Utvalget fant således ikke at innklagede hadde overtrådt handelsloven. (3.10.1977)

Sak nr. 4/1977:

Klager: as ERAS, Langgt. 2, Oslo 5.

Innklaget: Firma Tor Lende, P.b. 293, 4341 Bryne.

Saken er bragt inn for Utvalget ved klage av 23.5.d.å. Den er avvist fra Forbrukerombudsmannen i brev av 13.s.m. Klagen er på vanlig måte oversendt innklagede ved brev av 25.5.d.å. Da tilsvaret ikke ble mottatt innen tilsvarsfristens utløp 8.6., ble innklagede pånytt tilskrevet ved brev av 14.6., minnet om tilsvarsfristen og gjort oppmerksom på at Utvalget hadde mulighet for å avgjøre saken bare på grunnlag av klagen hvis tilsvaret ikke ble mottatt. Noe slikt tilsvaret er ikke mottatt.

Klageren markedsfører en såkalt reflekspakke med utstyr til avvisning av trafikanter på sykler. Innklagede markedsfører en såkalt gavepakke uten navn, og hvor klageren mener at det foreligger et plagieringsforsøk fra innklagedes side. Spørsmålet som er forelagt Utvalget, er hvorvidt det påklagede forhold kommer i strid med handelsloven, spesielt § 9.

Klageren anfører at hans reflekspakke har vært til salgs over disk over hele landet i mer enn ett år, og at den også er presentert på tre sportsmesser, annonsert i tidsskrifter og kataloger – samtidig som 5000 brosjyrer er spredt. Den er omtalt i ukepresse, radio og TV m.v. Den har inntil idag vært den eneste kombinasjonspakke på dette område i handelen. Klageren mener at den såkalte navnløse enheten fra konkurrenten bevisst plagierer hans reflekspakke, bl.a. på grunn av enhetens utforming og trykk, plassering av forsidetekst, størrelse av denne, fargen og endelig av navneforvekslingsmuligheten. For uoppmerksomme kunder vil dette kunne føre til forveksling, og konkurrenten har kunnet dra nytte av klagerens innsats i markedsføringen. Det pekes bl.a. også på at innklagede hverken har anmerket produsentens eller forhandlerens navn på produktet, og av den grunn finner ikke forbrukeren den nødvendige sikkerhet ved kjøp. Klageren mener således at det foreligger en bevisst etterligning fra innklagedes side med mulighet for å høste fordeler på produsentens bekostning.

Som foran nevnt har innklagede ikke gitt tilsvaret i saken.

Utvalget skal bemerke:

Innklagede har ikke gitt tilsvaret, og Utvalget har da adgang til å vurdere saken på grunnlag av klagerens bevisstilbud.

De to kombinasjonspakker inneholder avviser og refleksgjenstander for bruk på sykkel. Disse gjenstander

avviker klart fra hinannen både i form og farvevalg. Dimensjonen på pakningene avviker noe fra hverandre, men størrelsen er gitt av innholdet. De er begge i klar plast med sort/hvit tekst på forsiden og bruksanvisning på baksiden. Innklagedes produkt er ikke navnet eller utstyrt med varemerke.

Utvalget kan ikke finne at idéen med slik kombinasjonspakke er tilstrekkelig original til å kunne kreve beskyttelse etter handelsloven. Produktene adskiller seg dessuten klart fra hinannen. Noen navneplikt har ikke innklagede hvis det ikke foreligger noen forvekslingsfare.

Utvalget kan ikke finne at innklagede har overtrådt handelsloven.

Uttalelsen er enstemmig.

Klagen gjaldt spørsmålet om retten til å heve kjøp av noe kontorutstyr. Slik saken var presentert for Utvalget hadde den ingen relasjon til handelsloven, men var av kjøps-, avtale-, og prisrettslig karakter. Utvalget avviste derfor klagen som liggende utenfor dets mandat. (3.10.1977)

Sak nr. 5/1977:

Klager: Nannestad Sparebank, 2030 Nannestad.

Innklaget: Leasing Business Machines, L.M.B. A/S, P.b. 153, 1330 Oslo Lufthavn.

Saken er bragt inn for Utvalget ved Forbrukerombudsmannens brev av 1.6. d.å. i hvilket Forbrukerombudsmannen også avviser saken fra behandling hos ham.

Innklagede er forhandler av noen kaffemaskiner til kontorbruk og annonserer og reklamerer for utbredelse av slike Office-coffee-kjøkkenhjelp til kontorbruk. For et prøvekjøpgebyr på kr. 200,- pr. mnd. kan Office-coffee kjøkkenhjelp prøvekjøpes til de forskjellige kontorer. Etter 3 måneder kunne man avgjøre om man vil kjøpe eller leie denne kjøkkenhjelp. Prøvekjøpsgarantien innebærer at vedkommende også kan returnere maskinen hvis det måtte ønskes.

Nannestad Sparebank prøvekjøpte en sådan maskin med kaffe og annet utstyr for en prøveperiode på en måned og fikk den 20. april 1977 faktura på dette prøvekjøp. Den 4. mai ringte Nannestad Sparebank til innklagede og meddelte at man hadde bestemt seg for å kjøpe. Samtidig ble også visse varer innkjøpt. Ca. en time senere samme dag ringte Nannestad Sparebank på ny til innklagede og ba oppklart endel uklarheter vedrørende bl.a. kaffens vekt og pris. I brev av 10. s.m. meddeler så Nannestad Sparebank at man ikke finner maskinen tilfredsstillende. Den faller ikke i bankens smak, og den faller også meget dyr både i innkjøp og leie. Banken har derfor bestemt seg for å returnere maskinen. Videre ble påpekt de meget varierende priser som tilbys på de tilbudte varer. Det gjøres også oppmerksom på at ordren skal være blitt annullert i den siste telefonsamtale nevnte dag. Den 10. mai ble imidlertid varene returnert med egen bil, men returvarene ble nektet mottatt av innkla-

gede. Banken underrettet derfor innklagede om at varene sto til avhentelse i Oslo og Akershus Sparebank i Oslo og anser enhver forpliktelse fra bankens side som bortfalt.

I brev av 11. mai nekter innklagede å godkjenne annullasjonen idet innklagede holder seg til den prøvebestilling og kjøpeavtale som var gjort, og ber fakturabeløp, samlet ca. kr. 7.000,-, innbetalt. Senere har klageren besværet seg over de sterkt varierende priser på tilleggsutstyret, og dessuten at prisen på maskinen var vesentlig høyere enn hva som kan tilbys av konkurrerende produkter. Innklagede fastholder imidlertid at avtalen skal gjennomføres, mens klageren peker på at en tilsvarende maskin kan man få kjøpt i Sverige for ca. 400,- sv.kroner. Klageren påpeker at innklagede har endret vilkårene i sine brosjyrer, hva innklagede selv bekrefter uten at klageren har kunnet påpeke at opplysningene i salgsbrosjyren, som dannet grunnlaget for kjøpet, var uriktige eller misvisende.

I brev til klageren av 15.8. d.å. ble klageren gjort oppmerksom på at hans ankepunkter i saken følger kjøps- og avtalerettslige linjer, og at Utvalget har sitt mandat knyttet til markedsloven og bare kan vurdere saker i relasjon til den nevnte lov. Klageren ble meddelt at det kunne være en fare for at saken måtte avvises hvis den ble funnet å ligge utenfor Utvalgets mandat, og at hvis klagen likevel opprettholdes, måtte den bli å forelegge Utvalget på vanlig måte. Utvalget har ikke mottatt noen reaksjon på det sistnevnte brev.

Utvalget skal bemerke:

Det fremgår av fremstillingen foran at klageren argumenterer ut fra kjøps-, avtale- og prisrettslige synspunkter og ikke ut fra kriterier som gjør at forholdet faller inn under markedsloven. Utvalget har sitt mandat knyttet til markedsloven og kan ikke vurdere klagen på det grunnlag den er presentert. Klageren er gjort oppmerksom herpå uten at klagen er trukket tilbake, eller at han har gitt noen annen reaksjon.

Da klagen ligger utenfor Utvalgets mandat, blir den å avvise.

Uttalelsen er enstemmig.

Saken gjaldt spørsmålet om det forelå en etterligning av produkt og produktnavn, nemlig for såvidt angikk stablestolen Laminett fra klageren og stablestolen Stablett fra innklagede. En viss likhet måtte det nødvendigvis være mellom de konkurrerende produkter. Utvalget kom imidlertid til at det var en del forskjeller i detaljer. Disse gjorde at det ikke forelå noen forvekslingsfare. Utvalget fant heller ikke grunn til å kritisere innklagede for navn på produkt idet de synes å skille seg klart fra hverandre. (3.10.1977)

Sak nr. 6/1977:

Klager: Møre Lenestolfabrikk A/S, Ørsta.

Prosessfullmektig: Advokat Jan Erik Granlund, Bogstadvn. 19, Oslo 3.

Innklaget: Dokka Møbler A/S, Dokka.

Prosessfullmektig: Advokat Alf Kvaal, Karl Johansgt. 20, Oslo 1.

Saken er bragt inn for Utvalget ved klage av 30.5. d.å.

Den var avvist av Forbrukerombudsmannen i brev av 14.3. d.å. Saken gjelder spørsmålet om det foreligger en etterligning av produkt og produktnavn; nemlig for såvidt angår stablestolen Laminette fra klageren og stablestolen Stablett fra innklagede.

Klageren gjør gjeldende at industridesigner Sven Ivar Dysthe for ca. 12 år siden tegnet og konstruerte stolen Laminette for klageren. Den fikk stor anerkjennelse og ble også i 1965 tildelt Norsk Designcentrums merke for god design. Produktet representerte en avansert konstruksjon og form, og har etterhvert utviklet seg til å bli en betydelig suksess for klageren. I 1972 ble industridesigner Dysthe anmodet av innklagede om å tegne en laminert stablestol for fabrikk, men han kom til at han måtte si fra seg dette oppdraget. Våren 1976 presenterte så innklagede sin stablestol som var kalt Stablett. Allerede kort tid etter presentasjonen kom en rekke henvendelser fra forhandlere og fagfolk som undret seg over at innklagede hadde presentert en stol så lik klagerens. Det ble den gang gjennom Møbelproducentenes Landsforening fremmet sak ved Møbelproducentenes Voldgiftsdomstol, men denne domstol avviste saken fordi innklagede som medlemsbedrift hadde anledning til å nekte prøvelse for voldgiftsretten.

Saken har også vært behandlet i Norske Interiørarkitekters Landsforening v/ Plagiatutvalget. Utvalget kom til at det ikke ville stemple Stablett som et plagiat, men uttalte at en sterk påvirkning måtte sies å foreligge mellom produktene. Likeledes reagerte Utvalget på selve navnevalget, nemlig Laminett - Stablett.

Begge stoler er produsert i laminert bøk, og den konstruktive oppbygging av stolene er identisk. Begge produsenter benytter som standardleverandør stoffer fra Gudbrandsdalens Ullvarefabrikk's serie Stordal, hvilket ytterligere forsterker forvekslingsfaren. Begge produkter er stableprodukter, og det er lett å påvise en rekke likhetspunkter. Særlig sett bakfra og fra siden er helhetsinntrykket at de to stolene er bortimot totalt identiske. Begge produkter må faktisk vurderes samtidig for at man skal oppdage forskjellen.

Klageren ber utvalget uttale seg i sakens anledning og stemple innklagedes handling som stridende mot god forretningsskikk næringsdrivende imellom etter markedslovens § 1, idet det påstås at innklagedes stablestol for det første er en etterligning av klagerens stablestol og en urimelig utnyttelse av klagerens innsats og resultat som fører med seg fare for forveksling, jfr. markedslovens § 9, og videre at innklagedes produktnavn ved sin likhet medfører en fare for sammenblanding og forveksling, og at det likeledes er en urimelig utnyttelse av klagerens innsats, jfr. den samme bestemmelse i markedsloven.

Innklagede opplyser at innklagedes stol er tegnet av designeren Nils Erik Sørlundsengen, og han hadde sin utdanning fra Danmark og ble tidlig satt på oppgaven med en stablestol i forbindelse med en stolserie i laminert tre, idet innklagede hadde lamineringsanlegg med ledig kapasitet. Innklagedes stol kom først på markedet i 1975. Hva angår likheten mellom produktene har innklagede hele tiden hevdet at ved en sammenligning av de to modeller vil det klart komme frem at det ikke finnes en eneste direkte likhet. Derimot kommer ulikhetene

klart frem i hver eneste detalj og i designet på konstruksjonen. Således peker innklagede på følgende ulikheter: Dimensjonene på treverket adskiller seg vesentlig. Innklagedes stol har sarg. Formen på sete er forskjellig i form og konstruksjon. Klagerens stolsete er innsvinget. Linjeføringen i armlenene er forskjellige, og det pekes på en rekke forskjeller i detaljmålene for de to stoler.

Det er etter innklagedes mening ikke mulig å finne to konstruktive elementer som er like på disse to stolene når man går dem etter i sømmene.

Innklagede understreker også at designeren Sørlundsen ikke kjente til – og ikke hadde sett – Dysthes skisser den gang han gikk løs på sin konstruksjonsoppgave. Det er videre nevnt at Dysthe selv har opplyst at han som forbilde hadde en svensk stol produsert av Lammhults Mekaniska Verkstad AB, og at denne stol var ca. 5 år eldre enn Dysthes den gang Dysthe tegnet Laminette-stolen.

Når det her foreligger produkter som selges i serier, og som oftest de store serier, betinger dette etter innklagedes oppfatning at faren for forveksling da er mindre.

Hva navnelikheten angår, går klagerens navn Laminette helt tydelig på produksjonsmåte. Det er beskrivende og angir en liten stol av laminert tre. Innklagede hadde en stolserie som het Modul og Modulett, og at man så i forbindelse med navnet Stabil fant frem til «Stablett» var bare naturlig. Navnet Stablett er et meget beskrivende navn for en stablestol som er lett å stable. Hensikt og bakgrunn er spesiell for innklagede og har ikke noe som helst med klagerens firma eller produkt å gjøre. Innklagedes stol er et i design selvstendig produkt som både i sin helhet og i detalj skiller seg vesentlig fra klagerens. Her er utnyttet de variasjonsmuligheter som er teknisk mulig hensett til at det dreier seg om stoler til samme bruksområde.

Innklagede hevder således at klagerens påstand må besvares benektende for begge punkters vedkommende.

Utvalget skal bemerke:

De to stoler har vært forevist Utvalget som har studert dem nøye. Det dreier seg om stoler til samme bruksområde: forsamlingslokaler o.l., og begge er stablestoler. Dimensjonene, bl.a. sete- og rygg høyde er i noen grad bestemt av menneskets anatomi. Det følger herav at en viss likhet vil det måtte være mellom disse konkurrerende produkter.

Utvalget finner at innklagede har dekning for de påpekte forskjeller. Utvalget vil særlig fremheve armlenenes forskjellige utformning, setets forskjellige form, vridningen på bena på innklagedes stol og endelig at denne har sarg. De her påpekte forskjeller er etter Utvalgets syn tilstrekkelig til at etterligning av produkt ikke kan sies å foreligge, og at det ikke foreligger forvekslingsfare.

Utvalget vil videre peke på at innklagede hevder det foreligger en parallell skapning og ingen etterligning. Som påpekt av Plagiatutvalget finnes det tilsvarende konstruksjoner både av finsk og svensk produksjon.

Hva den påståtte navnelikhet mellom Laminette og Stablett angår, foreligger det her to beskrivende navn.

Etter utvalgets syn skiller de seg klart fra hverandre og noen etterligning foreligger ikke.

Utvalget finner etter dette at innklagede ikke har overtrådt markedsloven.

Uttalelsen er enstemmig.

Klagen gjaldt spørsmålet om etterligning av et spesialhengsel som klageren gjennom en rekke år hadde levert til et annet firma. Utvalget kunne ikke se at klageren haddæ godtgjort at opphavsretten til beslaget var hans, og dette spørsmål var avgjørende for bedømmelsen. Utvalget fant derfor ikke at innklagede hadde opptrådt i strid med markedsloven. (3.10.1977)

Sak nr. 7/1977:

Klager: Metalco A/S, Nygaten 12, Oslo 1.

Innklaget: Ludvig M. Larsen A/S Norge, Østre Akers vei 68, Oslo 5.

Klagen gjelder spørsmålet om etterligning av et spesialhengsel som klageren gjennom en rekke år har levert til Spiralux A/S. Saken er avvist fra Forbrukerombudsmannen ved brev av 11.11. f.å. Saken var også påklaget ifjor og endte med at Utvalget 31.1.1977 avviste klagen da den var av mønsterrettslig art. Nåværende sak er bragt inn for Utvalget ved brev av 28.6.1977 etterat det var konstatert at omhandlede mønster var ugyldig.

Klageren gjør gjeldende at firmaet i en rekke år hadde produsert og forsynt Spiralux A/S, Hønefoss, med et spesialhengsel for overfaldsdører. Inntil 1968 var denne hengseltype bestående av stansede plandeler både for skrog og dør. I 1968 fikk klageren i oppdrag å utforme et nytt hengsel som skulle være en kombinasjon av platehengsel og innboringshengsel. Klagerens produktutvikler utformet en platedel som i design og dimensjon passet med boltdelen i firmaets innboringshengsel. Det originale i denne kombinasjonen er skrogdelen, og den er dessuten vendbar for høyre og venstre slagretning.

Oppdragsgiveren var begeistret for løsningen, og klageren gikk straks igang med å lage verktøy for platedelen, og verktøyet ble laget og betalt av klageren. Klageren hadde inntil da vært alene om en sådan kombinasjon.

Det ble i 1976 konstatert at innklagede hadde tilbudt Spiralux en kopi av hengslet som til forveksling var likt klagerens produkt. Klagerens forbindelse med Spiralux er overtatt av innklagede, og klageren anser seg ikke forpliktet til fortsatt å holde lager for Spiralux.

Klageren fastholder at klagen må rettes mot innklagede og gjør samtidig oppmerksom på at firmaet Spiralux A/S bare ga klageren et oppdrag, men at dette var helt løst og fremmet som et ønske uten tegninger eller idéskisse. På det grunnlag kan derfor heller ikke Spiralux A/S på noen måte påberope seg opphavsretten til hengslet. Det er utviklet av klagerens folk.

Innklagede opplyser at han 1.3.1976 fikk en ordre av Spiralux på leveranse av et betydelig antall av omhandlede beslag. Innklagede fikk den gang opplyst at beslaget var mønsterbeskyttet av Metalco A/S, men at det var Spiralux A/S som hadde tegnet og utviklet beslaget, og som også fikk en viss royalty av klageren. Undersøkelser bekreftet at det ikke skulle være noen betenkeligheter ved å produsere dette beslaget, og innklagede har i den forbindelse vist tilbørlig aktsomhet.

Innklagede hevder at klagen er rettet mot feil part, idet det er Spiralux A/S som må bli å betrakte som opp-

dragsgiver overfor innklagede. Innklagede hadde kun påtatt seg å forestå produksjon og leveranser til Spiralux A/S av dette beslaget. Beslaget er ikke levert til noen annen kunde og er levert i et antall av ca. 300.000 stk. Klagen må derfor bli å avvise som rettet mot feil adressat.

Innklagede presiserer at han er gått inn i dette leveranseforhold basert på opplysninger avgitt av og forhandlinger ført med Spiralux A/S som i denne forbindelse må bli å anse som innklagedes oppdragsgiver. Innklagede hevder også at firmaet har holdt seg til klare og uforbeholdne uttalelser fra Spiralux' side om at det var dette firmaet som hadde opphavsretten knyttet til beslaget. Likheten på de to produkter bestrides ikke. Det foreligger imidlertid ingen form for forveksling idet det dreier seg om et spesielt beslag til en begrenset kundekrets. Klageren har søkt å utnytte sin stilling som eksklusiv produsent, dels ved å true med leveringsnektelse,

dels ved å kreve uforholdsmessig høy pris. Lovens § 9 kan ikke benyttes til å fremtvinge slike følger.

Saken påstås avvist eller innklagede frifunnet.

Utvalget skal bemerke.

Det mønster som sist ledet til avvisning, er nå av klageren oppgitt å være ugyldig, således at saken nå presenteres i ny skikkelse.

Utvalget har konstatert at saken er reist mot innklagede og ikke mot Spiralux som også hevder å ha opphavsretten til beslaget og har mottatt royalty av klageren. Partenes opplysninger står her mot hverandre. Spørsmålet om opphavsretten er avgjørende for bedømmelsen. Utvalget kan ikke se at klageren har godtgjort at opphavsretten til beslaget er hans.

Utvalget finner det etter dette ikke godtgjort at innklagede har opptrådt i strid med markedsloven.

Uttalelsen er enstemmig.